

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلِ اللَّهُ أَغْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي

وَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: أَنَا أَعْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشِّرْكِ، مَنْ عَمِلَ عَمَلًا
أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرْكُهُ

Muhterem Müslümanlar!

Bugünkü hutbemizin konusu riya ve ihlâs olacaktır. Allâh'ü Teâlâ yaptığımız her işte, özellikle ibadetlerimizi ihlâs ve samimiyetle yapmamızı emretmiştir.

İhlâs; yaptığımız ibadeti sadece Allah Teâlâ için, O'nun rızasını kazanmak gayesiyle yapmaktır. Bu ibadet ne bir mevki ne bir menfaat ne de insanların gözüne girmek gibi bir düşünceye dayanmalıdır. Aksi hâlde Allah'tan başkasını yaptığı ibadete ortak kılmış, yani Cenâb-ı Hak' a gizli bir ortak tanımış olur.

Yapılan ibadetin değeri, onun dış görünüşünde değil; bilakis kalpteki niyetin içindeki ihlâs ve muhabbete gizlidir.

İbadetlerin can damarı ihlâstır. Nasıl ki en sağlam ve en güzel beden bile ruhsuz kaldığında çürümeye, kokmaya ve dağılmaya mahkûmdur, aynen ihlâstan yoksun ibadetler de mana ve değerini kaybetmiş birer leş hükmündedir.

Bir kudsî hadiste Allâh'ü Teâlâ buyuruyor ki: **“Ben ortak kabul etmekten en müstağni olanım. Kim bir amel işler de o amelde bana başkasını ortak ederse, onu da ortak koştüğünü da terk ederim.”** (Müslim)

İbadet; yalnızca Allah rızası niyetiyle yapılmalı, başka hiçbir düşünce kalbe ortak edilmemelidir. Çünkü ibadetlerde asıl olan, kulun yönelişidir. Bu yöneliş Allâh'ü Teâlâ'dan başkasına kaydığında, o iş ibadet olmaktan çıkar vebal olur.

Bu hususta Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: **“Bir kimse, insanların bakışı sebebiyle namazını güzelleştirirse, şirke düşmüş olur.”** (Ahmed b. Hanbel, Müsned)

İhlâs, kul ile Allah arasında saklı bir sırdır; ne melek onu yazacak kadar bilir ne de şeytan bozacak kadar anlar. Onu zedeleyen ise insanın kendi nefsidir. İhlâs sahibi kimse, gizli ve açık amellerini aynı samimiyet ve titizlikle yerine getirir. Gizlide yapılanı özensiz, açıkta yapılanı ise özenli yapmak ise riyadan başka bir şey değildir.

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: **“Ben sizin için en çok küçük şirkten korkuyorum.”** Ashab-ı kiram: **“Küçük şirk nedir?”** diye sorduklarında, Efendimiz aleyhisselam o **“Riyadır.”** buyurmuştur. (Ahmed b. Hanbel)

Muhterem Müslümanlar!

Riya; Allah rızası dışında, insanların takdirini kazanmak, beğenisini toplamak, övgüsüne mazhar olmak, saygınlık elde etmek, çıkar sağlamak, menfaat temin etmek ve nefsânî arzularını tatmin etmek için ibadet yapmaktır. Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: **“Kim ahiret ameli ile dünya menfaati isterse, cennetin kokusunu bile alamaz.”** (Ebû Dâvûd, İlim 12)

Aziz Müminler!

Büyük velilerden biri buyuruyor ki: **“Dünyada en aziz şey, ihlâstır. Çünkü kalbinden riyâyı atmak için ne kadar uğraştımsa o başka bir renkte gene yeşerdi”**

Bu da gösteriyor ki, riya nefse ait ince bir hastalıktır. İnsan farkında olmadan bile ona kapılabilir. Bu yüzden sürekli nefsimizi kontrol etmeli ve niyetimizi sorgulamalıyız.

Unutmayalım ki yapılan amelin azlığı ya da çokluğu değil; Allah katında makbul olması önemlidir. Samimiyetle ve ihlasla yapılan küçük bir amel, gösterişle yapılan büyük amellerden kat ve kat daha değerlidir.

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: **“Allah sizin suretlerinize ve mallarınıza bakmaz; kalplerinize ve amellerinize bakar.”** (Müslim)

Aziz Müminler!

Hayat, nefsi emmâre ile verilen bitmeyen bir mücadelenin adıdır. Bu mücadele; sabır ister dikkat ister emek ve sebat ister.

Unutulmamalıdır ki ihlâs ve muhabbet, kulun kendi gücüyle elde edeceği şeyler değil; Allah Teâlâ'nın lütfettiği ilâhî ikramlardandır. Ancak bu lütfâ götüren yola yönelmek kulun iradesine bırakılmıştır ki bu da teslimiyettir. Kul, Hak' a ve hak ehline yönelip teslim olur; nefsinin tezkiye, kalbini tasfiye etme yolunda ilim, zikir, sabır, samimiyet ve gayret azığıyla yola çıkarsa, bilmelidir ki Allah Teâlâ bu yolda samimiyetle yürüyene mutlaka yardım eder.

Hutbemi Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem bir hadisi şerifiyle bitiriyorum: **“Kim kırk gün boyunca Allah için ihlâsla amel ederse, kalbinden diline hikmet pınarları akmaya başlar.”** (Et-Tergib vet-Terhib, Beyhaki)